

Jawapan

Bab 3

PBD

3.1 Maksud Zaman Prasejarah

1. (a) sebelum (d) ringkas
(b) Logam (e) Neolitik
(c) Neolitik (f) besi
2. (a) mencabar ; batu ; peralatan
(b) berkembang ; sejuk ; binatang
(c) baik ; teknologi ; tembikar
3. (a) ✗
(b) ✓
(c) ✗
(d) ✓
(e) ✓
4. (a) Zaman Paleolitik
(b) Zaman Mesolitik
(c) Zaman Neolitik
(d) Zaman Logam
5. (a) Wujud kawasan petempatan yang mengamalkan aktiviti bercucuk tanam, membuat tembikar dan menternak binatang.
(b) Membolehkan kita mengetahui sejarah dan perkembangan tamadun manusia dan mencontohi nilai kreatif dan inovatif manusia Zaman Prasejarah.

PBD

3.2 Lokasi Zaman Prasejarah di Dunia

6. (a) Stonehenge
(b) Bhimbetka
(c) Zhoukoudian
(d) Gobekli Tepe
(e) Altamira
(f) Gua Chauvet
7. (a) Gobekli Tepe
(b) Altamira
(c) Gua Chauvet
(d) Bhimbetka
(e) Zhoukoudian
(f) Stonehenge
8. (a) Gua Tabon
(b) Gua Padah-lin
(c) Lenggong
(d) Ban Chiang
(e) Sa Hyun
(f) Gua Liang Bua
9. (a) Lenggong
Hoabinhian ; Perak Man
(b) Sa Hyun
tembikar ; Besi
(c) Gua Tabon
rangka ; Prasejarah
(d) Ban Chiang
Logam ; pertanian

PBD

3.3 Ciri-ciri Kehidupan Manusia Zaman Prasejarah

10. Zaman Paleolitik
(a) Di dalam gua, lubang bawah tanah dan di bawah pokok.
(b) Peralatan daripada batu, kayu dan tulang haiwan. Dalam bentuk sedia ada, ringkas dan kasar pembuatannya.
(c) Merupakan aktiviti paling utama untuk mendapatkan makanan selain memburu binatang. Mengumpul buah-buahan, cendawan, bijiran dan pucuk tumbuhan yang tumbuh liar di dalam hutan.
Zaman Neolitik
(a) Tinggal secara menetap di lembah sungai dan di pesisiran pantai.
(b) Peralatan lebih kemas dan halus. Mencipta pelbagai peralatan seperti alat menggali dan roda.
(c) Perkembangan aktiviti pertanian dan penternakan menyebabkan aktiviti mengumpulkan makanan semakin berkurangan disebabkan sumber bekalan makanan dipenuhi dan mencukupi.
11. Zaman Paleolitik
(a) Memburu, hidup secara nomad, bersifat sara diri dan bergantung penuh kepada sumber alam semula jadi.
(b) Menghasilkan lukisan gua yang bersifat realisme.
(c) Animisme dan kepercayaan alam semula jadi.
Zaman Logam
(a) Menjalankan pertanian, penternakan, perdagangan secara tukar barang, pertukangan dan pembuatan.
(b) Mementingkan nilai estetika seperti gendang gangsa yang mempunyai hiasan menarik.
(c) Penyembahan terhadap kuasa alam dan binaan khusus untuk menjalankan upacara ritual.
12. (a) Zaman Neolitik
(b) Zaman Paleolitik
(c) Zaman Neolitik
(d) Zaman Mesolitik
(e) Zaman Logam
(f) Zaman Paleolitik
(g) Zaman Logam
(h) Zaman Paleolitik
(i) Zaman Neolitik
(j) Zaman Logam
13. (a) Alam sekeliling membekalkan sumber makanan untuk mereka meneruskan kehidupan.
(b) Mereka tinggal di dalam gua dan lubang bawah tanah yang selamat daripada ancaman binatang liar dan cuaca buruk. Mereka hidup berpindah-randah untuk mencari makanan dan mengumpulkan hasil hutan selain berburu.
(c) Menggambarkan kehidupan harian mereka seperti aktiviti berburu dan amalan ritual.

PBD

3.4 Kesenambungan Sumbangan Zaman Prasejarah kepada Kemajuan Kehidupan Manusia

14. (a) Pertanian komersial
(b) Secara komersial untuk memenuhi keperluan daging dan tenusu

- (c) Menggunakan mesin dan jentera
- (d) Menjadi perhiasan dan kraf tangan
- (e) Mercu tanda dan menara telekomunikasi

PBD

3.5

Zaman Prasejarah di Malaysia

15. (a) (i) Tingkayu (ii) Gua Niah
(b) (i) Gua Madai (ii) Jenderam Hilir
(c) (i) Gua Kecil (ii) Gua Tapadong
(d) (i) Sungai Tembeling (ii) Lembah Bernam
16. (a) Kota Tampan
(b) Gua Niah
(c) Muar, Johor
(d) Gua Gunung Runtuh
(e) Lembah Bernam
(f) Pengkalan Kempas
17. Aktiviti PAK-21 berdasarkan pemerhatian guru.
18. (a) batu (d) ekofak
(b) gua (e) padi
(c) megalit
19. (a) Kreatif (e) Bersatu hati
(b) Inovatif (f) Bekerjasama
(c) Gigih (g) Tidak berputus asa
(d) Berdikari (h) Bijaksana

Praktis Masteri 3

BAHAGIAN >>>A

1. D 2. C 3. B 4. B 5. D
6. D 7. C 8. B 9. D 10. D

BAHAGIAN >>>B

1. (a) (i) Zaman sebelum manusia mengetahui dan mengenal tulisan.
(ii) Penggunaan teknologi batu dalam kehidupan harian manusia pada zaman tersebut.
(iii) Penggunaan teknologi gangsa dan besi.
(b) (i) Stonehenge
(ii) Altamira
(iii) Sa Hyun
(iv) Ban Chiang
(c) (i) Bijak menyesuaikan kehidupan dengan persekitaran.
(ii) Tidak mudah berputus asa walaupun hidup serba kekurangan.
(iii) Kreatif dan inovatif menghasilkan pelbagai peralatan untuk kelangsungan hidup.
2. (a) (i) Masih menetap di dalam gua, lubang bawah tanah dan di bawah pokok. Bagi mendapatkan air dan makanan, petempatan mereka bertumpu di pinggir sungai dan laut.
(ii) Mengutip hasil hutan, memburu binatang dan menangkap ikan. Masih mengamalkan perkongsian makanan.
(b) (i) Hidup dalam kelompok kecil.
(ii) Masih lagi hidup secara nomad.
(iii) Belum mempunyai sistem organisasi sosial yang tersusun.

- (c) Pada peringkat awal, teknologi batu digunakan oleh masyarakat Zaman Paleolitik dan Zaman Mesolitik. Zaman Neolitik pula menunjukkan zaman perkembangan teknologi daripada batu kepada tembikar. Selepas itu, teknologi manusia Zaman Prasejarah berkembang ke arah teknologi logam. Pada zaman ini, manusia mula mencipta alat gangsa dan besi.

BAHAGIAN >>>C

1. (a) (i) Menjalankan aktiviti pertanian, penternakan, perdagangan dan pertukaran barangan. Perkembangan aktiviti pertukangan dan pembuatan.
(ii) Kehidupan manusia lebih tersusun. Pemimpin bertanggungjawab dalam menyelesaikan masalah. Membentuk aturan hidup untuk dipatuhi oleh setiap anggota masyarakat. Membawa kepada pembentukan sistem pentadbiran.
(b) Aktiviti memburu binatang merupakan aktiviti ekonomi paling awal yang diamalkan oleh manusia. Kegiatan tersebut dilakukan untuk mendapatkan makanan. Manusia Zaman Prasejarah memburu menggunakan senjata yang diperbuat daripada batu, kayu, tulang, gangsa dan besi. Mereka juga menggunakan menggunakan sumpit, tombak dan anak panah. Pada hari ini, aktiviti memburu dijadikan hobi dan dilakukan secara sambil. Manusia masa kini menggunakan senjata moden dan canggih seperti pistol dan senapang. Penggunaan senjata perlu mendapatkan lesen dan berdaftar. Di Malaysia, lesen berburu binatang dikeluarkan oleh pihak berkuasa seperti PERHILITAN.
(c) Kesan jika tapak lokasi Zaman Prasejarah dimusnahkan ialah generasi masa kini tidak dapat mengetahui kehidupan manusia masa silam. Penyelidik tidak mendapat bukti kukuh untuk membuat kajian tentang Zaman Prasejarah. Kita tidak dapat mengambil iktibar tentang kehidupan manusia Zaman Prasejarah. Warisan sejarah negara yang berharga akan hilang. Menghapuskan tamadun bangsa yang sepatutnya dipulihara. Mengagungkan budaya dari luar kerana tidak mengetahui sejarah negara sendiri.

Fokus KBAT

1. (a) Mengadakan lawatan ke lokasi bersejarah.
(b) Mematuhi undang-undang warisan benda purba.
(c) Menjadikan artifak tersebut sebagai sumber sejarah negara.
(d) Mewartakan kawasan bersejarah sebagai kawasan warisan negara.
(e) Membina lebih banyak muzium dan menarik orang ramai datang ke muzium tersebut.
(f) Menubuhkan Kelab Arkeologi di sekolah untuk menanam minat pelajar tentang warisan sejarah negara.
2. (a) Mengajukan bengkel reka cipta.
(b) Mengadakan pertandingan reka cipta.
(c) Memperkenalkan subjek reka cipta di sekolah.
(d) Mengiktiraf hasil reka cipta pereka tempatan.
(e) Menggalakkan pembangunan dan penyelidikan (R&D).
(f) Memberikan galakan dan menawarkan sumber kewangan bagi projek reka cipta.